

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/35/2021
Identifikačné číslo spisu: 1217010368
Dátum vydania rozhodnutia: 27.10.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1217010368.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M. a JUDr. Petra Kaňu, na verejnom zasadnutí konanom 27. októbra 2021 v Bratislave, v trestnej veci obvineného T. L. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 3 písm. c) Trestného zákona z časti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, o dovolaní obvineného T. L. podanom proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 4To/122/2019 z 28. novembra 2019, takto

rozhodol:

I. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedenom v ustanovení § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku bol rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 4To/122/2019 z 28. novembra 2019 ako aj v konaní, ktoré mu predchádzalo

p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 31 ods. 4 Trestného poriadku, čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd v neprospech obvineného T. L..

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku sa rozsudok Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 4To/122/2019 z 28. novembra 2019 zrušuje v celom rozsahu.

Zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Krajskému súdu v Bratislave sa prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

II. Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku sa obvinený T. L., nar. XX. T. XXXX v X., naposledy trvale bytom v X., Y. XX, bez prihlásenia v X., W.. X, toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom berie do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Lehota väzby začne plynúť okamihom vyhlásenia tohto rozsudku, t. j. 27. októbra 2021 o 09:30 hod. a obvinený ju bude vykonávať v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby

Bratislava.

III. Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa väzba obvineného T. L. nenahrádza dohľadom probačného a mediálneho úradníka.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvého stupňa“) rozsudkom, sp. zn. 5T/80/2017 z 25. júla 2019 uznal, obvineného T. L. (ďalej len „obvinený“) za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. e) Trestného zákona z časti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že:

- minimálne od mesiaca júl 2016 do času zadržania o 11:15 hod. dňa 09. októbra 2016 na presne nezistených miestach v Bratislave, ako aj na ďalších presne nezistených miestach v rámci Slovenskej republiky, zadovážoval psychotropné látky, najmä metamfetamín, ktoré prechovával v priestore číslo XX - XX, nachádzajúcom sa na X. podlaží v polyfunkčnom objekte na K. ulici č. XX v X., v motorovom vozidle P. U., P. T., EČ: X. a ďalších nezistených miestach, pričom tieto následne predával ďalším nestotožneným dealerom,

- dňa 09. októbra 2016 v čase o 11:15 hod., kedy bol menovaný v Bratislave na T. ulici č. XX zadržaný príslušníkmi polície cestou na stretnutie s L.L., ktoré mali dohodnuté prostredníctvom krátky SMS správ, kde mal T. L. L.L. odovzdať 5 plastových vreciek s tlakovým uzáverom (zbalené v modrej igelitovej taške „Peek&Cloppenburg“) obsahujúcich mierne vlhký hrubo kryštalický materiál smotanovej farby, pričom znaleckým skúmaním bolo zistené, že sa jedná o metamfetamín s celkovou hmotnosťou 492,27 g a priemernou koncentráciou účinnej látky 68,4 % hmotnostných, pričom L.L. mu mal za tovar zaplatiť 9.705,00,- Eur v hotovosti. Pri následnej prehliadke motorového vozidla P. U., P. T., EČ: X., T. L. vydal plastové vrecko s tlakovým uzáverom (zabalené v igelitovej taške „Albert“ vloženej do ruksaku „Louis Vuitton“ šedo čiernej farby obsahujúcom aj ďalšie plastové vrecko s tlakovým uzáverom a plastové vrecko s tlakovým uzáverom so servítkami) obsahujúce mierne vlhký hrubo kryštalický materiál smotanovej farby a okrúhlu plochú tabletku sivomodrej farby, s vyobrazením tlačidla vyp/zap (on/off, „power button“) na jednej strane a deliacou ryhou na druhej strane, pričom znaleckým skúmaním bolo zistené, že sa jedná o metamfetamín s celkovou hmotnosťou 496,26 g s priemernou koncentráciou účinnej látky 66,6 % hmotnostných, a o 3,4-metyléndioxymetamfetamín (MDMA) s priemernou koncentráciou účinnej látky 33,7 % hmotnostných. V obchodnom priestore č. XX - XX, nachádzajúcom sa na X. podlaží v polyfunkčnom objekte na K. ulici č. XX v X., prechovával plastové vrecko s tlakovým uzáverom (zabalené v kuchynských papierových utierkach) obsahujúce hrubo kryštalický materiál svetlo béžovej farby, bez viditeľných prímiesí, pričom znaleckým skúmaním bolo zistené, že sa jedná o metamfetamín s celkovou hmotnosťou 100,70 g a priemernou koncentráciou účinnej látky 71,2 % hmotnostných,

- teda obvinený prechovával vo vyššie uvedenom motorovom vozidle, v obchodnom priestore a u seba metamfetamín s celkovou hmotnosťou 1.098,23 g, o celkovej hodnote 43.929,20,- Eur, určenej na základe odborného vyjadrenie MV SR PPZ NPJ sp. zn. PPZ-NKA-PDJ-3-124/2017 zo dňa 10. marca 2017, pritom metamfetamín je podľa zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny psychotropných látok a 3,4-metyléndioxymetamfetamín (MDMA) je podľa uvedeného zákona zaradený do I. skupiny psychotropných látok.

Za to uložil súd prvého stupňa obvinenému podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) rokov.

Podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona zaradil súd prvého stupňa obvineného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 78 ods. 1 Trestného zákona súd prvého stupňa obvinenému uložil ochranný dohľad v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a), písm. c) Trestného zákona súd prvého stupňa uložil obvinenému trest prepadnutia veci:

- igelitové vrečko s tlakovým uzáverom s obsahom kryštalickej látky zabalenej v kuchynskej utierke,
- mobilný telefón značky NOKIA, čiernej farby, bez SIM a pamäťovej karty, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX,
- igelitové vrečko s tlakovým uzáverom s tabletkou modrej farby,
- igelitová taška modro bielej farby s nápisom ALBERT s obsahom igelitového vrečka s tlakovým uzáverom cca 15 x 30 cm,
- 2 ks papierových obálok bez označenia,
- mobilný telefón značky NOKIA výrobné číslo XXXWXXX, IMEI: XXXXXX/XX/XXXXXX/X, IMEI: 2: XXX XXX/XX/XXXXXX/X + SIM karta O. č. XXX XXX XXXX s batériou,
- modrá igelitová taška L. s obsahom 5 ks igelitových vreciek s tlakovým rýchlo uzáverom,
- hotovosť vo výške 6.455,- Eur pod položkou registra XX/XXXX.

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na podklade odvolania podaného obvineným a odvolania podaného prokurátorom Okresnej prokuratúry Bratislava II (ďalej len „prokurátor“) rozhodol rozsudkom, sp. zn. 4To/122/2019 z 28. novembra 2019 tak, že postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku zrušil rozsudok súdu prvého stupňa, sp. zn. 5T/80/2017 z 25. júla 2019 v celom rozsahu, pričom sám podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvineného uznal za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 3 písm. c) Trestného zákona, z časti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona na skutkovom základe, že:

- si minimálne od mesiaca júl 2016 do času zadržania o 11:15 hod. dňa 09. októbra 2016 na presne nezistených miestach v Bratislave, ako aj na ďalších presne nezistených miestach v rámci Slovenskej republiky, zadovážoval psychotropné látky, najmä metamfetamín, ktoré prechovával v priestore číslo XX - XX, nachádzajúcom sa na X. podlaží v polyfunkčnom objekte na K. ulici č. XX v X., v motorovom vozidle P. U., P. T., EČ: X. a ďalších nezistených miestach, pričom tieto následne predával ďalším nestotožneným dealerom,

- dňa 09. októbra 2016 v čase o 11:15 hod., kedy bol menovaný v X. na T. ulici č. XX zadržaný príslušníkmi polície cestou na stretnutie s L.L., ktoré mali dohodnuté prostredníctvom krátky SMS správ, kde mal T. L. L.L. odovzdať 5 plastových vreciek s tlakovým uzáverom (zbalené v modrej igelitovej taške „Peek&Cloppenburg“) obsahujúcich mierne vlhký hrubo kryštalický materiál smotanovej farby, pričom znaleckým skúmaním bolo zistené, že sa jedná o metamfetamín s celkovou hmotnosťou 492,27 g a priemernou koncentráciou účinnej látky 68,4 % hmotnostných, pričom L.L. mu mal za tovar zaplatiť 9.705,- Eur v hotovosti. Pri následnej prehliadke motorového vozidla P. U., P. T., EČ: X., T. L. vydal plastové vrečko s tlakovým uzáverom (zabalené v igelitovej taške „Albert“, vlozenej do ruksaku „Louis Vuitton“ šedo čiernej farby, obsahujúcom aj ďalšie plastové vrečko s tlakovým uzáverom a plastové vrečko s tlakovým uzáverom so servítkami) obsahujúce mierne vlhký hrubo kryštalický materiál smotanovej farby a okrúhlu plochú tabletku sivo modrej farby, s vyobrazením tlačidlom vyp/zap (on/off, „powerbutton“) na jednej strane a deliacou ryhou na druhej strane, pričom znaleckým skúmaním bolo zistené, že sa jedná o metamfetamín s celkovou hmotnosťou 496,26 g s priemernou koncentráciou účinnej látky 66,6 % hmotnostných, a o 3,4-metyléndioxymetamfetamín (MDMA) s priemernou koncentráciou účinnej látky 33,7 % hmotnostných. V obchodnom priestore č. XX - XX,

nachádzajúcom sa na X. podlaží v polyfunkčnom objekte na K. ulici č. XX v X., prechovával plastové vrečko s tlakovým uzáverom (zabalené v kuchynských papierových utierkach) obsahujúce hrubo kryštalický materiál svetlo béžovej farby, bez viditeľných prímiesí, pričom znaleckým skúmaním bolo zistené, že sa jedná o metamfetamín s celkovou hmotnosťou 100,70 g a priemernou koncentráciou účinnej látky 71,2 % hmotnostných,

- teda obvinený prechovával vo vyššie uvedenom motorovom vozidle, v obchodnej priestore a u seba metamfetamín s celkovou hmotnosťou 1.098,23 g o celkovej hodnote 43.929,20,- Eur, pritom metamfetamín je podľa zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny psychotropných látok a 3,4-metyléndioxymetamfetmín (MDMA) je podľa uvedeného zákona zaradený do I. skupiny psychotropných látok.

Odvolací súd svojím rozsudkom uložil obvinenému podľa § 172 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 15 (pätnásť) rokov.

Podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona odvolací súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona, § 78 ods. 1 Trestného zákona odvolací súd uložil obvinenému ochranný dohľad v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a), písm. c) Trestného zákona odvolací súd obvinenému uložil trest prepadnutia vecí:

- igelitové vrečko s tlakovým uzáverom s obsahom kryštalickej látky zabalenej v kuchynskej utierke,
- mobilný telefón značky NOKIA, čiernej farby, bez SIM a pamäťovej karty, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX,
- igelitové vrečko s tlakovým uzáverom s tabletkou modrej farby,
- mobilný telefón značky NOKIA, výrobné číslo XXXWXXX, IMEI: XXXXXX/XX/XXXXXX/X, IMEI: 2: XXX XXX/XX/XXXXXX/X + SIM karta O. č. XXX XXX XXXX s batériou,
- hotovosť vo výške 6.455,- Eur pod položkou registra XX/XXXX.

Podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona odvolací súd uviedol, že vlastníkom prepadnutej veci sa stáva štát.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie obvineného zamietol.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal obvinený prostredníctvom obhajcov Mgr. Mareka Paru, advokát v Bratislave a JUDr. Michala Mandzáka, advokát v Bratislave dovolanie, ktoré bolo súdu prvého stupňa doručené 20. novembra 2020. Obvinený podal dovolanie s poukazom na naplnenie dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. b) a písm. c) Trestného poriadku.

V odôvodnení podaného dovolania obvinený s poukazom na ustanovenie § 34 ods. 4 Trestného poriadku a na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“ alebo „dovolací súd“), sp. zn. 6Tdo/77/2019 z 25. marca 2020 uviedol, že v jeho trestnej veci bol členom senátu odvolacieho súdu JUDr. Vladimír Buchvald, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní na súde nižšieho stupňa, keď rozhodoval aj o ponechaní obvineného vo väzbe po podaní obžaloby. Anlogicky s poukazom na čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej tiež „Ústava SR“) nemôže byť podľa obvineného relevantné, či danú skutočnosť namietal v rámci odvolacieho konania, alebo až v dovolaní. Čo sa týka prerušenia konania za účelom podania prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „SDEU“), obvinený poukázal na to, že s tým súhlasil aj prokurátor a senát súdu prvého stupňa v novom zložení otázky, ktoré boli položené SDEU nevzal späť ani uznesením o pokračovaní v trestnom konaní a ani v rámci riadneho hlasovania, nakoľko predseda senátu samostatne oznámil SDEU späťvzatie návrhu na prejudiciálne konanie. Podľa názoru obvineného toto oznámenie predsedu senátu neobsahuje legitímne

dôvody, ktoré k späťvzatiu viedli a ktoré by boli relevantné na posúdenie, či boli dodržané požiadavky spravodlivého konania v súlade s čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej len „Dohovor“). Obhajoba sa nestotožňuje s názorom predsedu senátu súdu prvého stupňa a s názorom senátu odvolacieho súdu čo sa týka otázky toho, čo bolo zmyslom prejudiciálneho konania a tvrdí, že zmyslom bolo rozhodnúť, či výkon práva Európskej únie na území Slovenskej republiky v podobe prevzatia a implementácie Rámcového rozhodnutia Rady 2004/757/SVV z 25. októbra 2004, ktorým sa stanovujú minimálne ustanovenia o znakoch skutkových podstat trestných činov a trestov v oblasti nezákonného obchodu s drogami (ďalej len „Rámcové rozhodnutie Rady 2004/757/SVV“), je správny a zodpovedá požiadavkám predmetného aktu práva Únie a súčasne ustanoveniam Charty základných ľudských práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) (čl. 49 ods. 3), ktorého formulácia je rozdielna od formulácie v Ústave SR (čl. 16 ods. 2) a v Dohovore (čl. 3). Charta garantuje vyššiu mieru ochrany základných práv a slobôd a zároveň určuje minimálny limit ochrany práv a slobôd pre členské štáty, ktorý nesmie byť obmedzený vnútroštátnymi predpismi. Obvinený poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax SDEU, okrem iných rozhodnutí i na rozhodnutie vo veci C-399/11 z 26. februára 2013, bod 59 a na odborný článok v právnom časopise *The moder Law Review* z júla 2004, zv. 67 s názvom „Neprimerané tresty za porušenie ľudských práv“ od autora prof. Dirk van Zyl SMITH, prof. Andrew ASHWORTH, ktorý poukazuje na čl. 49 ods. 3 Charty, ktorý ustanovuje širší a náročnejší štandard, ktorý vyvoláva otázky, ako by sa mohol interpretovať a aký vplyv by mohol mať. Výklad pojmu proporcionality a individualizácia trestu v zmysle čl. 49 ods. 3 Charty a čl. 4 ods. 1 Rámcového rozhodnutia Rady 2004/757/SVV doposiaľ nebol poskytnutý a jediným oprávneným subjektom na jeho záväzný výklad je SDEU. Ku konštatovaniu súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu, že otázka jeho výkladu je výlučne vo vnútroštátnej kompetencii toho ktorého členského štátu, obhajoba odkázala na ustálenú súdnu prax SDEU, ako aj aktuálne konania vo veci *Porkuratúra Rejonowa w Slupsku* proti JI, sp. zn. C-634/18 a *Rechtbank Amsterdam* proti SF, sp. zn. C-314/18. Je teda zrejme, že právomoc na výklad pojmov aktov Únie má výhradne SDEU. Obvinený má za to, že v jeho prípade došlo k podstatnému zásahu do práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktoré je súčasťou práva na spravodlivý proces. Obvinený dopĺňujúco poukázal aj na konanie pred SDEU vo veci C-314/18, z ktorého rozhodnutia vyplýva, že problematika trestov a výklad pojmov primeranosti, účinnosti a odradzujúci účinok spadá do pôsobnosti SDEU. Prejudiciálne konanie v prípade obvineného nesmerovalo k spochybneniu hornej hranice výšky trestnej sadzby, ale k výkladu okolnosti aký význam má z pohľadu proporcionality a individualizácie trestu pri povinnosti zaviesť primerané, účinné a odradzujúce tresty, vzťah medzi spodnou a hornou hranicou trestnej sadzby. Porušenie práva na obhajobu obvinený ďalej vzhliada v zvukovom zázname z hlavného pojednávania, ktorý nie je úplný, pretože absentuje zvukový záznam zo 6. marca 2019, ktorého predmetom bol prednes obžaloby, vyjadrenie strán a vykonanie podstatnej časti dokazovania. Na predmetné pochybenie mal odvolací súd prihliadať aj keď v odvolaní neboli vytykávané, pretože predmetné pochybenie zakladá dovolací dôvod na základe ustanovenia § 317 Trestného poriadku. Obvinený odkázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Tdo/63/2019 z 12. januára 2020, podľa ktorého sa za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom považuje absencia zvukového záznamu z hlavného pojednávania v prípade, ak nie je zachytený celý priebeh dokazovania. Obvinený ďalej namietal, že porušenie práva na obhajobu zvyrazňuje samotná povaha tzv. dohadovacieho procesu podľa § 232 a nasl. Trestného poriadku, pretože v dôsledku odmietnutia dohody o vine a treste obvinený prišiel o možnosť zníženia trestu na 10 rokov.

S poukazom na uvedené obvinený navrhol, aby dovolací súd pred rozhodnutím vo veci samej uznesením podľa § 7 ods. 3 Trestného poriadku, § 379 ods. 3 per analogiam Trestného poriadku, v zmysle čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, prerušil dovolacie konanie za účelom predloženia prejudiciálnej otázky na rozhodnutie SDEU v dovolaní uvedenom a obhajobou navrhovanom znení.

Ďalej obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že rozsudkom odvolacieho súdu, sp. zn. 4To/122/2019 z 28. novembra 2019 a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v neprospech obvineného a súčasne aby podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok odvolacieho súdu, sp. zn. 4To/122/2019 z 28. novembra 2019 a zároveň aj rozsudok súdu prvého stupňa, sp. zn. 5T/80/2017 z 25. júla 2019 a podľa § 388 ods.

1 Trestného poriadku prikázal predmetnú vec znovu v potrebnom rozsahu prerokovať a rozhodnúť s prihliadnutím na rozhodnutie SDEU o prejudiciálnej otázke.

K dovolaniu obvineného sa v stručnosti vyjadril prokurátor písomným podaním z 13. januára 2021. Navrhol dovolaniu obvineného vyhovieť z dôvodu, že v trestnej veci v rámci odvolacieho konania rozhodoval sudca, ktorý mal byť z konania vylúčený, pretože sa zúčastňoval na konaní a rozhodovaní v tejto trestnej veci v rámci prípravného konania, ako aj v rámci konania pred súdom prvého stupňa. Prokurátor sa stotožnil s argumentáciou obhajoby, ktorej svedčí aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Tdo/77/2019 z 19. marca 2019. Vo zvyšnej časti považuje prokurátor dovolanie obvineného za nedôvodné.

Dovolaciemu súdu bolo dovolanie obvineného spolu s trestným spisom predložené na rozhodnutie súdom prvého stupňa 6. mája 2021.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku), z hľadiska procesných podmienok pre podanie dovolania konštatuje, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku], oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku) a bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku). Po vykonaní takto vymedzeného formálneho prieskumu prípustnosti podaného dovolania však Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výroku napadnutého rozhodnutia, proti ktorému dovolateľ podal dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré rozhodnutiu predchádzalo a zistil, že dovolanie obvineného je s poukazom na § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku dôvodné.

Podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak súd rozhodol v nezákonnom zložení.

Nezákonným zložením je v zmysle predmetného ustanovenia napríklad nasledujúci demonštratívny výpočet procesne neprípustných situácií: namiesto senátu rozhodol samosudca, senát rozhodne v neúplnom zložení, alebo ak prísediacemu uplynulo funkčné obdobie. Nezákonným zložením súdu je takisto aj prípad účasti sudcu na rozhodovaní v senáte, ak je tento sudca zo zákona vylúčený alebo bol z rozhodovania vylúčený. Nezákonne zloženým súdom sa teda v nadväznosti na vyššie uvedené rozumie súd, ktorý je obsadený v rozpore s ustanoveniami určujúcimi zloženie súdneho orgánu, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť.

V tejto súvislosti je potrebné akcentovať obsah čl. 48 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Účelom práva priznaného podľa uvedeného článku Ústavy Slovenskej republiky je zabezpečiť občanovi, aby ochranu jeho právam poskytol sudca ako predstaviteľ tej zložky súdnej moci, ktorá má právomoc o veci konať, a aby ochranu práva v rámci súdnej moci poskytol sudca zo súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný (II. ÚS 87/2001).

Podľa § 3 ods. 1 veta prvá zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich (ďalej len „zákon č. 385/2000 Z. z.") sudca rozhoduje v senáte alebo ako jediný sudca, ak tak ustanovuje zákon.

Podľa § 3 ods. 3 veta prvá a druhá zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon 757/2004 Z. z.") zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte.

Podľa § 51 ods. 1 veta prvá zákona č. 757/2004 Z. z., ak tento zákon neustanovuje inak, veci určené

podľa predmetu konania sa v súlade s rozvrhom práce prideliť jednotlivým senátom alebo samosudcom náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania pridelenia vecí.

Sudcovia a prísediaci vykonávajú v súlade s platným právnym poriadkom Slovenskej republiky a v jej mene súdnu moc, pričom Slovenská republika ručí za to, že súdna moc je uvedenými subjektmi vykonávaná v súlade s právnym poriadkom. Stručne vzaté, uvedené vyjadruje záver, že Slovenská republika napokon znáša zodpovednosť za to, ak sudca alebo prísediaci pri výkone súdnej moci porušia Ústavu Slovenskej republiky alebo iné právne predpisy nižšej právnej sily. Ústavný súd pritom už v skoršej judikatúre odmietol taký výklad, podľa ktorého by právo na zákonného sudcu zahŕňalo výlučne právo na jedného zo sudcov senátu, ktorému vec bola pridelená. Logickým výkladom možno dospieť k tomu, že právo priznané čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nie je možné vnímať izolovane ako právo na „zákonného predsedu senátu“; naopak, v takomto prípade je potrebné pojem senát vnímať ako súdne teleso zložené tak zo sudcu, ako aj členov senátu (prísediacich), čiže extenzívne. Zákonným sudcom je v kontexte uvedeného každý sudca a prísediaci pridelený do konkrétneho senátu. Člen príslušného senátu je zákonným sudcom strany konania bez ohľadu na to, či je predsedom senátu alebo sudcom spravodajcom - ostatní členovia senátu sa totiž na výsledky štúdia spisu sudcom spravodajcom, resp. predsedom senátu v tzv. senátnych veciach podľa § 237 ods. 3 písm. c) Trestného poriadku s poukazom na § 14 zákona č. 757/2004 Z. z. (primerane III. ÚS 212/2011 a III. ÚS 31/2001).

K zmene v zložení senátov vo veciach už pridelených na prerokovanie a rozhodnutie, by malo s poukazom na vyššie vyjadrené dochádzať len výnimočne a výlučne na základe zákona. Zákonným sudcom sa totiž stáva sudca, ktorému bola vec pridelená na rozhodnutie; odňať vec jednému sudcovi a prideliť ju inému sudcovi možno iba zákonom ustanoveným postupom po splnení zákonom určených podmienok na odňatie vecí. Zmena v zložení senátu sa môže týkať prísediaceho alebo aj predsedu senátu. „Zmenou“ v uvedenom zmysle slova je aj zmena samosudcu. Aj v takomto prípade sa na základe súhlasu obžalovaného pripúšťa možnosť pokračovať v hlavnom pojednávaní. Iná výmena sudcu spravodajcu nepredstavuje zmenu v osobe sudcu, predsedu senátu alebo prísediaceho takú zmenu, ktorá by bola súladná so zákonom a Ústavou Slovenskej republiky.

Dovolací súd, po preskúmaní obsahu spisu s poukazom na obvineným namietané nezákonné zloženie senátu odvolacieho súdu vzhľadom na jeho člena JUDr. Vladimíra Buchvalda, ktorý sa mal zúčastniť na rozhodovaní na súde nižšieho stupňa zistil, že 24. októbra 2019 bolo odvolaciemu súdu predložené odvolania obvineného (č. l. 1721 - 1723 spisu a 1741 - 1746 spisu) a odvolanie prokurátora (č. l. 1735 - 1737 spisu), ktoré podali proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, sp. zn. 5T/80/2017 z 25. júla 2019. Zo zápisnice o verejnom zasadnutí z 28. novembra 2019 vyplýva, že dovolací súd o odvolaniach obvineného a prokurátora rozhodoval v senáte 4To, ktorý bol v zložení: predseda senátu JUDr. Peter Šamko a sudcovia JUDr. Karol Kováč a JUDr. Vladimír Buchvald (č. l. 1757 spisu). Obvinený v dovolaní namietal, že sudca JUDr. Vladimír Buchvald sa zúčastnil na rozhodovaní na súde nižšieho stupňa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní obsahu spisu zistil, že obžaloba podaná prokurátorom na obvineného bola súdu prvého stupňa doručená 12. mája 2017 (č. l. 1434 - 1436 spisu) a bola podľa potvrdenia na č. l. 1438 spisu pridelená sudcovi JUDr. Vladimírovi Buchvaldovi pod sp. zn. 5T/80/2017. Následne sudca JUDr. Vladimír Buchvald ako predseda senátu a Ida Henkelová, Irena Blažičková ako prísediaci na neverejnom zasadnutí konanom 15. júna 2017 uznesením rozhodli o ponechaní obvineného vo väzbe po podaní obžaloby a väzbu obvineného nenahradili dohľadom probačného a mediačného úradníka (č. l. 1453 - 1455 spisu). Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 8. augusta 2017 vyplýva, že pred jeho začatím požiadal obvinený o prerušenie konania za účelom polozenia prejudiciálnej otázky. Súd prvého stupňa návrh obhajoby prijal, trestnú vec prerušil a návrh na prejudiciálne konanie predložil SDEU (č. l. 1470 a 1477 spisu). Ďalej z úradného záznamu z 2. augusta 2018 vyplýva, že trestná vec obvineného bola prerozdelená a pridelená na konanie a rozhodnutie zákonnému sudcovi JUDr. Pavlovi Juhásovi (č. l. 1600 spisu). Dovolací súd z verejne dostupného Dodatku č. 7 z 31. júla 2018 k Rozvrhu práce súdu prvého stupňa na rok 2018 zistil, že v zmysle v čl. II sudca JUDr. Vladimír Buchvald bol

dočasne pridelený na Krajský súd v Bratislave a nevybavené a nerozhodnuté veci boli prerozdelené podľa tam uvedených kritérií jednotlivým sudcom súdu prvého stupňa.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že na súde prvého stupňa spočiatku konal a rozhodoval ako zákonný sudca JUDr. Vladimír Buchvald, ktorému bola trestná vec obvineného náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky pridelená. Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na skutočnosť, že i keď bol následne sudca JUDr. Vladimír Buchvald dočasne pridelený na Krajský súd v Bratislave a predmetná trestná vec bola pridelená sudcovi JUDr. Pavlovi Juhásovi, ktorý vo veci rozhodol, sudca JUDr. Vladimír Buchvald ako predseda senátu rozhodoval o ponechaní obvineného vo väzbe po podaní obžaloby, nariadil termín hlavného pojednávania a pred začatím hlavného pojednávania ako predseda senátu rozhodol o prijatí návrhu obvineného na polozenie prejudiciálnej otázky, o prerušení konania a následne predložil návrh na prejudiciálne konanie SDEU. Následne však na odvolacom súde rozhodoval v tej istej trestnej veci sudca JUDr. Vladimír Buchvald o odvolaní obvineného a odvolaní prokurátora podaných proti rozsudku súdu prvého stupňa ako člen senátu a zároveň bol i sudcom spravodajcom.

Podľa § 31 ods. 4 prvá veta Trestného poriadku z rozhodovania na súde vyššieho stupňa je okrem vylúčenia podľa odseku 2 vylúčený sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní na súde nižšieho stupňa, a naopak.

Dovolací súd musí vo vyššie uvedených súvislostiach konštatovať, že senát odvolacieho súdu dňa 28. novembra 2019 v trestnej veci obvineného vedenej pod sp. zn. 4To/122/2019 rozhodoval v nezákonnom zložení, nakoľko jeho členom a sudcom spravodajcom bol sudca JUDr. Vladimír Buchvald, ktorý sa v predmetnej trestnej veci zúčastňoval na rozhodovaní na súde nižšieho stupňa, pričom uvedená skutočnosť je v súlade so zisteniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a tieto majú oporu v obsahu spisu tak, ako je podrobne rozvinuté vyššie.

Na základe uvedených úvah dospel dovolací súd k záveru, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku je naplnený.

Čo sa týka v poradí druhého dovolacieho dôvodu, ktorý obvinený namietol a to porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky má za to, že je nadbytočné a predčasné riešiť akékoľvek iné dovolacie námietky obvineného, nakoľko v tomto rozhodnutí dospel k záveru, že odvolací súd rozhodoval o odvolaniach obvineného a prokurátora v nezákonnom zložení. Zákonnosť zloženia senátu je jednou zo základných podmienok konania a keďže predmetné rozhodnutie odvolacieho súdu trpí nezákonnosťou zloženia senátu je potrebné, aby na odvolacom súde najskôr došlo k jeho zákonnému zloženiu, ktorý bude následne konať a rozhodovať o odvolaní obvineného a odvolaní prokurátora. Ak by sa dovolací súd v súčasnom štádiu konania zaoberal akýmkoľvek inými dovolaciami námietkami obvineného, zaviazal by tak svojim právnym názorom odvolací senát ktorý ešte len má vzniknúť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto so zreteľom na uvedené zistenia podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil vo výroku tohto rozsudku porušenie zákona v neprospech obvineného, podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok odvolacieho súdu, sp. zn. 4To/122/2019 z 18. novembra 2019 ako aj chybné konanie, ktoré mu predchádzalo a zrušil aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal odvolaciemu súdu, aby vec v potrebnom rozsahu opätovne prerokoval a rozhodol.

Pri opätovnom prerokovaní a rozhodnutí bude potrebné, aby sa odvolací súd dôsledne riadil vyššie vyjadreným právnym názorom dovolacieho súdu vo vzťahu k zákonnému zloženiu senátu.

S ohľadom na uvedené bude odvolací súd povinný vykonať odvolacie konanie opätovne a to v zákonnom zložení senátu.

+ + +

Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku, ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a dovolací súd na dovolanie výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

Nakoľko obvinený v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom odvolacieho súdu, sp. zn. 4To/122/2019 z 28. novembra 2019 a Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní o dovolaní predmetné rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil, podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku bolo potrebné rozhodnúť súčasne o väzbe.

Podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Dôvod preventívnej väzby [§ 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] je daný vtedy, ak z konania obvineného alebo z ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že:

„bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil“.

Účelom tejto väzby je chrániť spoločnosť pred tým, aby obvinený:

- a) pokračoval v trestnej činnosti, alebo
 - b) dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo
 - c) vykoná trestný čin, ktorý pripravoval, alebo
 - d) vykoná trestný čin, ktorým hrozil,
- a tak zabrániť škodlivým dôsledkom, ktoré by uskutočnením zámeru obvineného mohli nastať.

Pokračovaním v trestnej činnosti sa rozumie nielen opakovanie toho istého trestného činu, ale aj spáchanie trestného činu tej istej povahy (§ 122 ods. 9 Trestného zákona) - násilnej, majetkovej a podobne.

Existencia väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je u obvineného daná najmä mimoriadne závažným charakterom, spôsobom a rozsahom drogovej trestnej činnosti, ktorá sa obvinenému kladie za vinu. Preto aj s ohľadom na osobu obvineného hrozí vysoké riziko, že v prípade jeho nevzatia do väzby by mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti. Z uvedených dôvodov má dovolací súd za to, že u obvineného je dôvodná obava, že bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku II. tohto rozsudku.

Dovolací súd zároveň skúmal, či by väzbu obvineného nebolo možné nahradiť dohľadom probačného a mediálneho úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 80 ods. 2 tretia veta Trestného poriadku, ak je obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 3 písm. a), c), alebo e), alebo obvinený bol vzatý do väzby podľa odseku 3 alebo podľa § 81 ods. 4, možno záruku alebo sľub prijať alebo uložiť dohľad, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu.

Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že procesné prostriedky ktorými možno nahradiť väzbu, možno v prípade, ak je skutok právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin použiť len vtedy, ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Výnimočné okolnosti prípadu sa posudzujú z hľadiska

pomerov páchatel'a a určitých okolností prípadu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poznamenáva, že prepustenie obvineného z väzby alebo jeho ponechanie na slobode nahradením väzby prostriedkom prípustným podľa vnútroštátneho práva, ktorý je miernejší ako obmedzenie osobnej slobody (§ 80 a § 81 Trestného poriadku) a ktorý je zároveň spôsobilý zabezpečiť účel väzby, je možnosťou, ale nie právom obvinenej osoby, ktorej sloboda je alebo má byť obmedzená. Pri rozhodovaní musí súd zvažovať, či nahradenie väzby preváži nad dôvodnou obavou vyjadrenou v ustanoveniach § 71 ods. 1 písm. a) až c) Trestného poriadku.

V danom prípade dovolací súd z predloženého spisu nezistil také okolnosti, ktoré by mohli byť v zmysle ustanovení § 80 ods. 2 tretia veta Trestného poriadku považované za výnimočné a napokon ich neuviedol ani obvinený. Navyiac, s poukazom na typový charakter spáchanej trestnej činnosti ktorá sa kladie obvinenému za vinu, nemožno dospieť k tomu, že by prípadné nahradenie väzby procesným prostriedkom náhrady väzby malo svoj praktický účel, pričom Najvyšší súd Slovenskej republiky má za to, že toto by sa nepochybne minulo účinku s poukazom na praktickú nemožnosť efektívneho výkonu takejto kontroly dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Rozhodnutie prijal senát dovolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.